

د کتابی که بنام راه نو درجه‌اشناسی بنظر خواستندگان گرامی مجله میرسد نظریه جدیدی است درباره جهان و هیئت عالم که در سال ۱۳۳۵ علامه پدر بزرگوارم آقا سید علی اکبر بر قعی قمی تألیف فرموده و اینکه بدرخواست جمعی از فضلا و دانشمندان در معرض افکار قرار می‌گیرد.

مؤلف معظم در این کتاب کوشیده‌اند نظریه خود را در قالب عباراتی ساده و شیوا و دلنشیں که در خور فهم عموم باشد بر شنیده تحریر در آورند امید است که خواستندگان آنرا بدقت مطالعه فرمایند و درباره مطالب آن پیرامون تعصب نگرددند

سید محمد باقر بر قعی

راه نو در جهان شناسی

بارالها بنام تو دادگر ادریناه تو

پیش گفتار

من هیئت عالم را آنطور که بنیان گزاران هیئت قدیم و هیئت جدید شناختند نشناختم زیرا نه هیئت جهان را چنانکه کفته‌ید یافتم و نه دلایلی را که بر اثبات نظریه خویش اقامه کرده‌ند کافی و قائم کننده تشخیص دادم.

در اینصورت من جز اینکه در جستجوی راهی باشم که عقلم آنرا بپذیرد و قلمیم با آن مطمئن گردد چه راه دیگری را میتوانستم بروم؟
اما گردنیدن راه خود از راهی که نوابغ علم رفته‌اند و ملیون‌ها معتقد بدبیال چنان نوابغی در حسر کشند کار سهل و آسانی نبود تا چه رسید بیاقتن راهی از نوبخصوص راهی که اثری از جای پای رونده در آن دیده نمی‌شد.

با این‌نصف ترسی بخویشتن راه ندادم و در جستجوی حقیقت و یافتن راه حق افتادم و بخاطر گذراندم سخنی را که آن کوینده بزرگ گفت که: «از تک روی باک

ندارم تا دلیل رفیق راهمن است .

من تصدیق دارم که جدا گر فتن از جمع خواه فرضآ در معتقدات نادرست دینی باشد و خواهد در معتقدات غلط علمی کار بسیار دشواری است و حتی در شرایط حکومت دمکراتی واقعی که در آن برای گویندگان و نویسندهای آزادی کامل تضمین شده است باز مشکل است و هر کسی هر میدان این مبارزه و میجاهده نیست زیرا مخالفان آرام نمیگیرند و از حملاتی که قانون منع نکرده خودداری نمیکنند و مسلم است که در برآبر چنان حملات تنها نیروی منطق وقدرت دلیل کافی و یا خصم افکن نیست و چه بسا خصمانی که دلیل را گردن نمیگیرند بلکه علاوه از دلیل رسا و منطق محکم ثبات قدم و قلب مطمئن و آرام و عزم آهنین و اراده پولادین لازم است تا رونده نلغزد و از راه بر نگردد .

آیا من در چنان کشوری زندگی میکنم که قانون آزادی گویندگان و نویسندهای را بواقعیتی که دارد تضمین نکرده است ؟ جواب منفی است .

با این وصف از راه مقصود روی بر تناقض تابسر منزل مطلوب رسیدم و اینست خلاصه‌ای از افکارم که درخصوص هیئت عالم در اختیارشما خوانندگان ارجمند می‌گذارم :

۱ - غیر از فضائی که بزمین ما از هر طرف احاطه دارد و فضای دیگر موجود است و در هر یک از آن دو فضای کراتی وجود دارند .

۲ - در پیامون همین فضایی که بزمین ما از هر طرف احاطه دارد فضائی بسیار فراخناک وجودهارد از جنس همین فضا و در آن زمین هایی که شماره آنها از یک هلیارد زمین متجاوز است وجود دارند عیناً مانند زمین ها .

۳ - در فضای دوم که محیط است بفضای محیط بزمینها عموم ماهیها که ماه زمین مایکی از آنهاست جای دارند و هر ماهی مخصوص زمینی است از زمینها درست مانند ماهما که مخصوص زمین هاست .

۴- در فضای سوم که محیط است بفضای دوم یعنی فضای محیط پماهها کلیه خورشیدها که خورشید زمین ما یکی از آنهاست قرار دارند و هر خورشیدی خاص زمینی است از زمینها چون ان خورشید زمین ما

۵- ستارگان آسمان خواه آنها که با چشم بی‌سلاح دیده می‌شوند و خواه آنها که با چشم مسلح باید آنها را بد خورشیدند و یا ماه و غیر از آن دو چیزی دیگر نیستند.

۶- زمین‌ها متحرک نیستند بلکه متحرک خورشیدها و ماهها هستند آنهم بطبع فضای محیط‌با آنها و در این حرکت همه خورشیدها و ماهها را زمینها در حرکتند و هر کدام برای زمین مخصوص بخود نور می‌پاشند و گرمی میرساند

۷- نیروئی که زمینها را در قرار گاهشان نگاهداشته قانون جاذبه نیست بلکه قانون فشار بر اجسام است

۸- زمین از خورشید جدا نشده است و نه فقط زمین ما از خورشید جدا نشده بلکه هیچیک از زمینها از خورشیدها بیشان جدا نشده اند و ماهیت زمینها با ماهیت خورشید هامتفاوت بلکه متفاوت نیستند

۹- خورشیدها صورت زمینها و اقیانوسهای محیط‌با آنها را منعکس کرده‌اند و هر خورشیدی چنانست که خورشید زمین ما است

۱۰- ماههای نیز صورت دیگری از زمینها و اقیانوسهای محیط‌با آنها هستند که آن صورت تبار از خورشیدها گرفته‌اند از زمینها

۱۱- لکه‌های سیاه خورشید زمین ما که در دوربین هادیده‌اند کلف خورشید زمین ما است و کلف خورشید چیزی جز صورت زمین که تیره و کدر است و در خورشید ما با صورت منعکس گردیده نیست و هر خورشیدی مانند خورشید هادارای کلف است و کلف‌ماه زمین ما که هر چشمی آنرا می‌بیند نیز صورت زمین ما است در آن و باز هر ماهی دارای کلف است بدون استثناء

۱۲- خورشیدها در نور فشانی و حرارت کسترنی از انرژی خود مصرف نمیکنند بلکه نور و حرارت آنها معلول علّت دیگری است

۱۳- در نظام حرکت عمومی جهان فضای خورشیدها با خورشیدهای آن و فضای ماهها باماههای آن و فضای محیط بزمینهای باهم در حرکت محدوده این حرکت خورشیدهای زمینهای برای زمین‌ها شب و روز و فصول اربعه تولید میکنند و ماههای اش به اپرتو می‌پوشانند یعنی مانند خورشید و ماه زمین‌ها

۱۴ هر چیز که در زمین‌ها وجود دارد از اقسام روئیدنیها و انواع جانوران و اصناف از آدمیان از سفیدوسیاه و زرد و سرخ در زمینهای دیگر وجود دارد

۱۵ زمینهای در فضای بسیار وسیع محیط با آنها بهینت دسته جمعی در هر یک از گوشهای آسمان افتاده‌اند و دلیل آن وجود کهکشانها و سحابیه است

۱۶- ستگهای آسمانی که بزمین‌ها سقوط کرده و آنها را شهاب گویندو شماره بسیار زیادی از آنها را در موزه‌های اروپا و آمریکا نگاهداری میکنند چیزی جز مواد کداخته‌ای نیستند که زمینهای دیگر که بزمین‌ها نزدیک شوند آتش‌نشانی آنها را بفضلات پرتاب کرده و بزمین مارسیده‌اند.

۱۷- ستاره دنباله‌دار چیزی جز شعله‌های آمیخته بگازهای ملتهب نیست که زمینهای نزدیک بزمین‌ها هنگام آتش‌نشانی بفضای کیهان فرستاده‌اند.

۱۸- زلزله نتیجه اشتعاع گازهای محتبس در اعمق زمین است که برای پیدا کردن فضای خالی در تلاشند و راه جلوگیری از حدوث زلزله.

۱۹- آتش‌نشانیها نیز نتیجه اشتعاع گازهای محتبس در اعمق زمین‌ها هستند نتیجه اشتعاع بیشتر آنها و راه پیش‌گیری از حدوث آتش فشان. اینهاست اصول نظریه‌ام با فرضیه‌های دیگری که در مطاوی کتاب با آنها اشارت می‌شود.

بگذار نظریه‌من نیز مورد حمله مخالفان قرار گیرد و هر گاه نظریه‌ام با واقعیت جهان مطابق باشد مخالفان هر چه میخواهند حمله کنند و حقیقت اگر با

نظریه‌ام مقرر نباشد بالاخره از پس آن حمله‌ها چهره کشائی می‌کند؛ مگر نه اینست که هر نظریه نوی در آغاز پیدایش آن چنان سرنوشتی را داشته باز سر کذرا نیده است مثلاً همین هیئت جدید در آغاز ظهور آن مورد حمله مخالفان متخصص دینی و غیر دینی در شرق و غرب گردید و مدت‌ها بعنوان یک نظریه منفورو مطروح بآن مینگریستند و کسانی‌که هیئت بطلمیوس را که بتقریب پانزده قرن یگانه کتاب درسی بود فرا گرفته و دل بر صحبت مبانی و درستی اساس آن نهاده بودند تا دیر زمانی از پای نشستند از مخالفت با آن دست نکشیدند تا آنگاه که بتدریج پایه‌های هیئت موروث بطلمیوس از پس پنداری و بر اساس توهم بود سنت گردید و بنیان آن در هم فرو ریخت و هیئت جدید با مبانی تازه‌تری جای آنرا گرفت تا جائی که کتاب درسی گردید و در دیرستانها و دانشکده‌ها بعنوان یک نظریه صحیح و یک واقعیت مسلم و غیر قابل تردید تدریس شد و تا کنون هم تدریس می‌شود.

من این کتاب را در شهری بر شقه کشیدم که از کتابخانه‌ام دور بودم و کتابهایی که مراد راین تالیف بکار آید در اختیارم نبود تا چار بودم از محفوظات خود کمک بگیرم و هر گاه از این رهگذر نقشی بر آن گیرند من آن نقش را گردن می‌گیرم در بیان مطالب تا جائی که برای من امکان داشت رعایت ساده‌نویسی را گردم و توانستم بیانم را لازم‌اطلاحات این علم که نه فقط این دانش بلکه هر دانشی را جزو بر کسانی‌که بآن اصطلاحات آشنائی دارند مشکل می‌کند بیرون کشیدم بدین منظور که خوانندگان هر چند از این علم نعیی بی نداشته باشند بهره بر گیرند و از طولانی گردن رشته سخن اعتراض کردم و کوشیدم تا هر چه کتاب مختص‌تر گردد بدون آنکه مختص‌تر گردن آن بیان معمود اخلاق رساند و از نقل سخنان دیگران مگر در جائی که نقل آن با ختصار ضرور بود خود داری کردم برویم بر سر گفتار: ناتمام